

Arbetsmarknadsdepartementet

Yttrande över departementspromemorian **Ändringar i fråga om sysselsättning för asylsökande och kommunplacering av ensamkommande barn (Ds 2016:21)**

Ert dnr: A2016/01333/I

Burlövs kommun har tagit del av Arbetsmarknadsdepartementets promemoria **Ändringar i fråga om sysselsättning för asylsökande och kommunplacering av ensamkommande barn (Ds 2016:21)** och vill lämna följande synpunkter.

Begränsning av möjligheten att placera ensamkommande barn i en annan kommun än den anvisade

Burlövs kommun ser i huvudsak positivt på förslaget att begränsa kommunernas möjlighet att placera ensamkommande flyktingbarn i andra kommuner.

Den nuvarande ordningen skapar korta tider för planering, ökade skolkostnader för vissa kommuner och svårigheter i samverkan mellan skola och socialtjänst.

Burlövs kommun har en organisation som innebär placeringar inom den egna kommunen i de flesta fall. Det kan dock förekomma placering utanför kommunen i de fall där det finns särskilda skäl för annan placering utifrån vårdbehov.

Konsekvenserna av förslaget kan förväntas slå väldigt olika i landets olika kommuner. En kommun som i nuläget placerar många ensamkommande barn i andra kommuner måste vidta åtgärder för att barnen ska kunna placeras i den egna kommunen. För en liten kommun kan detta innebära stora svårigheter och kostnader.

Burlövs kommun reflekterar också över frånan av resonemang kring barnrättsperspektivet i departementspromemorian. Begränsningen kan ses som ett avsteg från normalitetsprincipen – att samma regler bör gälla alla barn som vistas i landet – och från principen att beslut om placering ska fattas utifrån vad som är bäst för barnet i det enskilda fallet.

De särskilda undantagen från regeln avseende placeringar enligt LVU, SoL och särskilda behov, efter prövning av länsstyrelsen, torde kunna täcka in de allra flesta situationer som kan uppstå. Burlövs kommun befarar dock att vissa svårigheter kan komma att uppstå då en familjehemslösning är mest lämplig utifrån barnets ålder och behov och då ett familjehem inte går att finna inom anvisningskommunen. Prövningen av om det föreligger synnerliga skäl är i en den föreslagna bestämmelsen kopplat till att det ensamkommande barnet har ett särskilt vårdbehov. Härmed avses "tungt specifika vårdbehov

på grund av fysiska, psykiska eller sociala problem som kräver särskilda insatser". Länsstyrelsen kan alltså inte pröva t.ex. om det med hänsyn till barnets bästa finns synnerliga skäl för att placera barnet i den andra kommunen. Länsstyrelsens prövning av om det finns synnerliga skäl är således starkt begränsad.

Förslaget innebär också en begränsning av de nu gällande reglerna, att socialnämnden vid placering i första hand ska överväga om barnet kan tas emot av någon anhörig eller annan närstående. Om ett barn t.ex. har en moster eller annan släkting som bor i en annan kommun kommer socialnämnden i anvisningskommunen att vara förhindrad att placera barnet där om kommunen inte kan träffa en överenskommelse om att det ensamkommande barnet ska placeras i "den andra" kommunen.

Hur principen om barnets bästa kommer in i bedömningen i detta och i liknande fall har inte berörts i promemorian. Hur barnperspektivet ska beaktas och säkerställas vid tillämpningen av den föreslagna ordningen bör därför utvecklas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

Burlövs kommun anser inte heller att förslagens konsekvenser på kommunernas bostadsförsörjning och liknande frågor har belysts tillräckligt. Vissa kommuner kommer att drabbas mycket hårt då de tvingas att snabbt finna boendelösningar åt en stor mängd ensamkommande barn, med nu gällande regler om boendestandard etc.

Burlövs kommun anser slutligen även att det är lämpligt att det tydligt framgår av bestämmelsen att det är socialnämnderna i anvisningskommunen och "den andra" kommunen som ska träffa överenskommelsen.

Migrationsverkets ansvar för att ge asylsökande sysselsättning enligt lagen om mottagande av asylsökande m.fl. ändras

Burlövs kommun avstyrker förslaget.

Burlövs kommun anser att förslaget, att ta bort Migrationsverkets ansvar för att asylsökande får tillfälle att delta i svenskundervisning och andra former av sysselsättning, är otydligt, ofullständigt utrett, och att konsekvenserna för kommunerna är otillräckligt belyst.

Burlövs kommun anser inte att Migrationsverkets långa handläggningstider är en tillfredsställande motivering av förslaget. Beskrivningen i promemorian om hur de nyanlända istället ska få svenskundervisning är otydlig och otillfredsställande. I promemorian betonas hur viktigt det är med tidiga insatser och att de nyanlända snabbt kan lära sig språket. När man sedan ska beskriva hur de ska få denna undervisning i framtiden känns texten otydlig.

Promemorian talar om insatser från civilsamhället och att länsstyrelsen ska få ett samordningsansvar. Man talar också om att kommunerna och vuxenutbildningen har fått extra statsbidrag. Problemet är dock att det endast är vissa kategorier av asylsökande (de som har rätt till grundskola och de under 18 år som har rätt till studier på gymnasieskolans introduktionsprogram) som enligt nuvarande regelverk kan få del av kommunalt anordnad svenskundervisning. Övriga grupper får rätt till sfi först när de fått ett beslut

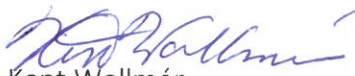
om uppehållstillstånd. Att se över detta regelverk och ge bredare rätt till sfi skulle vara det som snabbast förbättrade svenskundervisningen för de asylsökande.

Burlövs kommun anser att det är otillfredsställande att man fattar beslut om att ta bort en statlig myndighets ansvar för detta utan att samtidigt tydligt tala om hur detta ska förbättras. Promemorian hänvisar till en särskild utredning för att föreslå åtgärder för att skapa ett sammanhållet system för mottagande och bosättning av asylsökande och nyanlända, som ska vara slutredovisat senast den 31 oktober 2017. Burlövs kommun anser att detta är en alldeles för viktig fråga för att den ska få hänga i luften i väntan på nya utredningar.

Allmänna synpunkter

Burlövs kommun vill slutligen understryka vikten av att finansieringsprincipen respekteras fullt ut i det fall ett eller flera av promemorians förslag genomförs och därmed innebär ökade kostnader för kommunerna.

För Burlövs kommun

Kent Wollmér
Tjänstgörande ordförande
Kommunstyrelsen

Lars-Åke Ståhl
Kommundirektör